

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

* INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: invoieală. :: ::

Unirea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an 200 Lei
Pe 6 luni 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei
Numărul 4 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Mai multă viață

Școala durerii — Martiriul nostru — Pregătirea biruinții

de A. C. ALBINUS.

Marele pedagog al neamurilor, Dumnezeu a fost necesitat, adesea, să utilizeze acea „virga ferrea”, toiagul de fier al suferințelor fără număr, pentru a readuce pe indivizi și popoare, de pe potecele întortochiaste ale viciului și sălbătăciei, la calea adevărului și virtuții.

Cu deosebită predilecție a trecut Dumnezeu prin școala durerii pe bărbații și neamurile, pe care le menise să fie instrumente ale providenței sale. Le-a smerit, întâiu, ca apoi, să le înalțe. Și, această umilire n'a slăbit niciodată puterile, ci dimpotrivă le-a oțelit, făcându-le potrivite pentru scara înălțării.

Firește, nici biserica creștină n'a fost scutită de acel toiag de fier al suferinței și martiriului. În școala durerii, s'a înălțat creștinismul și a ajuns la strălucire. Și totdeauna, biserica a fost lovită în preajma marilor realizări. În focul încercărilor, societatea creștinilor se curăța de putrejuni, sufletele curate și idealiste primiau posibilitate de a lucra cu toată energia, intra un suflu nou de viață. Și, în chipul acesta, atunci când dușmanii vedeau o biserică ingenunchiată, în realitate ingenunchierea era opintire spre un nou sbor și o nouă înălțare.

Aceasta e explicația justă a durerii. Și așa au tălmăcit toți scriitorii creștini rostul tainic al prigonirilor. E clasică, în privința aceasta, descrierea situației creștinismului înainte de violenta persecuție a lui Diocletianus. O găsim la Eusebius. „Când ai noștri — zice părintele istoriei bisericești — au căzut, pe urma marilor libertăți, în moliciune și somnolență, când se purtau cu dispreț și ură, când se sfășiau cu pizmă și calomnie..., când episcopi se luptau cu episcopi, creștinătatea se scula împotriva creștinătății, când în fine, nebuna ipocrizie și disimularea au ajuns la culmea răutății, — atunci a venit judecata lui Dumnezeu... (Hist. Eccl. VIII, 12).

De o vreme încoace, biserica noastră românească unită cu Roma suferă, și, dacă nu ne înșală semnele, i-se pregătesc suferințe și mai mari. Fiii bisericii noastre nu sunt priviți ca cetățeni egal îndreptățiți. Intelectualilor noștri, pe motivul că nu sunt ortodocși, li se închide accesul la slujbe conducătoare. Capii bisericii noastre, cari au făurit unirea cu țara mamă, sunt tratați în chip nedemn, de către cei ce în vremile grele au avut o ținută echivocă. Toate acestea prevestesc dureri și mai mari.

Și dacă ne vom examina cu imparțialitate, vom găsi că varga de fier a încercărilor ne lovește cu dreptate. Căci e atât de multă asemănare între situația noastră și cea descrisă de Eusebiu. Sunt atâtea lipsuri în îngrijirea bisericilor noastre, în pastorația noastră, în ca-

tehzare, în controlul păstorilor. Atât de puțin am făcut pentru văduvele și orfanii noștri. În schimb, cei mai buni ai noștri se hărțuesc pentru pricini care n'ar trebui să ne despartă. Este atâta pizmă la noi, și neglijență și somnolență.

Nu mi-e frică de persecuții. Din prigoniri, biserica lui Hristos a ieșit totdeauna mai plină de vigoare. Ci mi-e teamă că vom întârzia a cunoaște ceasul cercetării Domnului. Și, pentru a pregăti învingerea, e nevoie să se deschidă larg porțile bisericii noastre. Va trebui să utilizăm tot ce a rămas neutilizat, pentru purificarea păstorilor și păstoriiilor. Va trebui să introducem toate mijloacele noi și moderne, pentru a turna o nouă și mai bogată viață în inimile moleșite, chiar dacă aceasta ar necesita, nu să spargem, ci să lărgim pereții obiceiurilor noastre orientale. Toți — dela arhipăstori până la tinerii leviti — sunt îndatorăți să se angajeze la munca febrilă de întinerire și purificare. Fiecare an să fie considerat *an sfânt* de luminare și întărire.

Atunci, poate să vină viforul, cu cât va fi suferința mai crâncenă, cu atât mai strălucită va fi și biruința bisericii.

Cred tare, că neamul românesc a trecut, pe urma rânduiei pronie cerești, prin școala suferințelor și umilirilor fără seamăn, pentru că Dumnezeu îl menise să fie, în zilele noastre, țaria cordonului sanitar, față de Orientul tuturor bolniștelor sociale.

Și, cred cu aceeași fermitate, că martiriul la care este supusă biserica românească catolică, cu toate umilirile și nedreptățile, este acea „virga ferrea” a providenței divine. Prin umilire, vrea Atotputernicul să ne ridice la mărire. Hula și disprețul și toate nedreptățile sunt menite să stoarcă din sufletul nostru sentimentul credinței neînfrânte, năzuința de purificare, activitate apostolică, atașare sinceră față de scaunul, unde s'a păstrat facla splendidă a credinței care poate să aprindă și să lumineze tot pământul. (Theodoret. Cyr. ep. 121). Vrea providența dumnezească să ne vadă ingenunchiați cu smerenie, la picioarele lui Hristos, care ne va zice: „Biserică românească, mare este credința ta!”

PENTRU RESTANȚIERI. Având cu sfârșitul anului 1926 circa 100,000 Lei la restanțieri, invităm și pe această cale pe toți datorașii să binevoiască a ne plăti cât mai fără întârziere, pentru a putea satisface și noi îndatoririlor ce avem. Deodată anunțăm, că eeloroc nu ne-au plătit încă nici pe 1924, le-am surprimat feala și suntem hotărâți a urma pe această cale față de toți restanțierii mai vechi.

Dela reuniunea femeilor „sf. Maria” din Cluj. Bunul obicei al conferențelor religioase inaugurat anul trecut de *Preasfințitul Alexandru al Lugojului*, se urmează din partea reuniunii femeilor gr.-catolice „sf. Maria” din Cluj și anul acesta.

Prima conferență din acest an a ținut-o la 10 Februarie pâr. canonic *Dr. Ioan Coltor* vorbind, în fața unui auditoriu deosebit de numeros care a umplut sala festivă a județului, despre penitentele din evanghelie. Siluetele femeii dela fântâna lui Iacob, a femeii adultere târîte în fața Mântuitorului spre a fi lapidată și a Mariei Magdalene, au dat părintelui conferențiar scheletul, în jurul căruia a știut să trezească o vie pulsație de viață creștină, la înălțimea ideilor nefalsificate de morală perfect evanghelică.

Conferențele ce vor urma se vor ținea în același spirit și între conferențiarii anunțați până acum vedem cu plăcere și pe pâr. *Dr. Augustin Tatar*, profesor la Academia noastră de teologie din Blaj.

Pelerinaj la locurile sfinte. Vraja Orientului și, în deosebi, locurile sfinte ale întemierii creștinismului, duc an de an mii de suflete cucernice spre Ierusalim. Există acest dor și în sufletele credincioșilor noștri. Mulți ne-au și cerut informațiuni privitoare la un drum în Răsărit. Suntem în situația plăcută de a putea da lămuririle dorite.

Prilejul cel mai bun și mai avantajos îl oferă *pelerinajul frances*, condus, an de an, de părinții assumptioniști. Cel mai apropiat va fi în primăvară. Va vizita *Eghiptul* (Alexandria, Cairo, piramidele, Heliopolis, Memphis și Sakkarah; 9—12 Aprilie), *Palestina* (Ierusalim, Bethleem, Ierichon, Samaria, Nazaret, Tiberiada, Capharnaum etc. 13 Aprilie — 2 Mai) și *Siria* (Damasc, Baalbek, peste Liban la Beyrouth—Constantinopol—Rhodos; 6--12 Mai). Precum se vede, program bogat și timpul cel mai potrivit, având pelerinii prilejul să petreacă săptămâna patimilor și Paștile în Ierusalim. Conducerea probată asigură reușită deplină.

Acestui pelerinaj se pot atașa și Români doritori să vadă locurile sfinte. Ei vor trebui să ajungă la Alexandria în 9 Aprilie și se vor despărți de el la reîntoarcere în Constantinopol, la 12 Mai. Cheltuiala întregului program (călătorie, întreținere, până și bacșișuri) dela Alexandria până îndărăt la Constantinopol e 30 Lire engleze. Mai rămâne cheltuiala dela Constanța la Alexandria și dela Constantinopol la Constanța, pe vapoare românești, clasa II 15, clasa III 4 Lire engleze. Observăm, că pe aceste vapoare grupele de turiști obțin reduceri însemnate. Deci întreaga călătorie ar costa c. 45,000 Lei.

Informațiuni mai amănunțite dă redacția gazetei noastre.

O părere

In chestiunea politică la ordinea zilei. *)

Articolul prim al „Unirii” din 5 Februarie a. c. aduce din nou în discuție o chestiune predilectă a acestui ziar. Autorul, un însuflețit membru al partidului național-țărănesc, pledează pentru formarea unui front unic al preoțimii unite și prin preoțime a credincioșilor bisericii unite și încadrarea acestui front unic în partidul național-țărănesc.

Dacă iau cuvântul în această chestiune, o fac pentru că nu pot fi de acord cu d. redactor al „Unirii” în această chestiune și nu aș voi ca marele public să considere acel articol drept mărturisire de credință politică a preoțimii unite. Găsesc anume o mare greșală

*) Teama, care l-a îndemnat pe păr. Oct. Popa să scrie acest articol, este neintemeiată. Câtă vreme nu există nici o îndrumare bisericească oficială în materie politică și când, de fapt, avem preoți în toate partidele — unii le schimbă chiar supărător de des — un articol semnat de un *particular* nu poate fi socotit de nimeni drept mărturisire de credință a preoțimii unite. Totuși articolul e binevenit. El arată cât de șubrede sunt argumentele cari se pot invoca pentru politica liberei împrăștieri și destrămării. — Toate temerile cari se pun în fața tezei frontului unic, izvoresc, anume, din o mică confuzie. Păr. Popa crede că, în cazul acesta, biserica ar trebui să ia asupra sa răspunderea pentru toată politica, trecută și viitoare, a cutărui partid, care la rândul său greu se va identifica cu interesele bisericii noastre și, chiar dacă ar promite-o, ne va trage pe sfoară. Ei bine, *biserica nu face politică*, nu se încadrează în nici un partid, nu are răspundere pentru politica lui, nu ajunge la guvern nici în opoziție, precum nici un partid politic nu răspunde de activitatea bisericii și nu poate ajunge, cel puțin la noi, să cărmuiască biserica. *Cetățenii români uniți*, cari au dreptul și datoria de-a contribui la cea mai bună cărmuire a țării, sunt în fericita situație de-a nu trebui să cerșească nici ei dela nimeni favoruri și privilegii pe seama bisericii lor. Dimpotrivă, ei trebuie să lupte în contra actualului sistem de *favoritism și proselitism de stat*; să caute a întrona *dreptatea și legalitatea în viața publică*. Nimeni nu va putea găsi exagerări în aceste >drepturi mari, vitale< ale noastre, cari sunt vitale pentru existența întregii țări. Împrăștiați în toate partidele glasul nostru se pierde și, chiar dacă am câștiga ici colo câte-o fărîmătură de pâine de pe masa domnilor, vechiul sistem de distrugere va continua. Ră-

politică a cere bisericii noastre să se atașeze unui partid politic. Se poate identifica biserica cu politica actuală a vreunui partid? Poate ea să se identifice, anticipativ, cu politica viitoare a unui partid? Atașarea bisericii la un partid politic nu aduce cu sine în mod natural, îndușmânirea cu celelalte partide? De ce soarte se va împărtași biserica atunci, când partidul, de care și-a legat soarta ei, e în opoziție? Dar mi-se va spune, că nu e vorba de biserica noastră. E vorba de preoțimea unită și de păstoriții săi! Nu sunt aceștia biserica unită?

Dar partidul, căruia ne-am atașat ca biserica se va identifica el cu interesele bisericii noastre? Se va găsi un partid politic în țara noastră, care să ne dea asigurarea, că el va lua totdeauna lupta hotărâtă pentru dobândirea drepturilor mari, vitale, ale acestei biserici? Și chiar dacă ne-ar promite-o în opoziție și în timpul alegerilor, vom fi noi atât de naivi să ne încredem cu totul în această promisiune? Pentru că noi nicicând nu vom putea forma majoritatea unui partid politic și atunci majoritatea ortodoxă va lua drept exagerări și privilegii, ceace noi vom numi „*drepturi mari, vitale*”.

Dar să luăm în discuție propunerea concretă, de a ne atașa la partidul național-țărănesc. Dacă considerăm acest partid ca un

mânând front unic, glasul nostru va fi destul de puternic, ca să întărească pornirea de însănătoșire a vieții publice, să știe aduce aminte oricărui partid datorită de-a nu se abate din calea idealului. Această putere este garanța principală a nădejzilor noastre. — Rămânerea în partidul național-țărănesc este, în acest mers de idei, o concluzie firească. Cine vrea lămuriri mai concrete, citească articoli publicati în Nrii dela 1 și 8 Maiu 1926 ai gazetei noastre. Va fi având și acest partid scăderi și noi n'am spus niciodată că ar fi partidul ideal, care ne-ar încanta sub toate privirile. Dar scăderile pe cari le amintește păr. Popa sunt simple gogorițe electorale, cărora făcea mult mai bine să nu le dea cinstea iscăliturii sale, cum noi nu le putem da cinstea nici unei lămuriri. — Despre atașarea sufletescă a poporului la partidul național, păr. Oct. Popa a avut prilejul să se convingă și din propria pățanie, în alegeri. În fața acestei experiențe toată filosofarea despre felul cum *ar trebui să vadă* poporul, rămâne un simplu dor neimplinit.

Prof. Ang. Popa

partid nou, firește, nu ne prezintă nici o garanță. Dar vom considera ramura ardeleană a acestui partid. Înainte de unire cine l-a format și cine l-a susținut? În primul loc biserica unită, care a avut să sufere mult în aceasta cauză. După unire cu ce ne-a răsplătit? Cu arândarea forțată a moșiilor cumpărate din cruțările postelniceilor noștri arhieriei și cu sprijinirea destul de fățișe a uneltirilor contrare bisericii noastre. Nu s'a dovedit aceasta și la alegerea de președinte al „Astrei”, când partidul național a sprijinit o candidatură contrară tradiției? Ori doar au uitat redactorii „Unirii” ce au scris în acel timp? Cine a pus mai întâiu în mod oficial chestiunea bisericii dominante după unire? D. Al. Vaida în calitate de prim-ministru al unui guvern național-țărănist!

Se poate identifica biserica unită cu faptele acestui partid? Absența dela încoronare și dela botezul Prințului moștenitor ar putea-o aproba biserica unită? Dar absențele demonstrative dela deschiderea parlamentului?

Eu cred, că se exagerează mult, când se afirmă că „poporul e legat cu tot sufletul” de acest partid. După unire îndată poporul a ținut la acest partid, fiindcă nu era altul și îl lega tradiția de partidul luptător din trecutul de robie. Mai târziu acest partid s'a susținut, cu toate greșalele lui, prin o demagogie periculoasă. Dar poporul se trezește și vede, că acum nu mai e vorba de Român și Maghiar, ci de Român și Român. Un Român, care promite și pertractează, altul care promite și realizează.

E cu cale să ne atașăm unui singur partid cu toții? Nu! Ne vom atașa fiecare după convingeri, după simpatii și după interesele locale, dar oriunde am fi să nu uităm dubla noastră calitate, de Români și de Uniți!

Asta e convingerea mea și mi-am spus-o cu toată frapcheța!

Pr. Octavian Popa
profesor de religie.

Cetiți și răspândiți: „UNIREA”

□ □ Foia „Unirii” □ □

Un document.

Din vorbirea dela Senat a Preasfințitului Iuliu al Gherlei, în chestia faimoasei ordonanțe a dlui Goldiș. *)

III.

P. S. S. EPISCOPUL GHERLEI: D-lor senatori, sunt două chestiuni bine distincte, cari au și fost ținute în seamă în deciziunea d-lui ministru Goga, în 1921. (D. Gropșian întrerupe). — Așteaptă, frate, îți voi răspunde îndată.

Sunt două lucruri distincte și s'a făcut totdeauna deosebire. În deciziunea din 1921 a d-lui ministru Goga s'a spus: pentru înființare pe viitor de parohii, se cere o mie de suflete, iar pentru a ființa mai departe o parohie veche se cere un minimum de 300 suflete, putând ministrul face excepțiuni în cazuri bine motivate. Or, convenim cu toții la un minim de suflete pentru o parohie ca să ființeze mai departe, respectiv pentru a putea primi mai departe ajutor dela Stat, căci despre aceasta este vorba. Evident că nu se poate cere ca Statul să contribuie cu ajutoare când sunt nu-

*) Contrar așteptării, vorbirea n'a încăput în trei numeri, așa că sfârșitul va urma abia în numărul viitor.
N. Red.

mai 10, 15 sau 20 credincioși. Dar, d-lor senatori și d-le senator Gropșian, aceasta este cu totul o altă chestiune. Noi cu toții convenim să fixăm un număr minim, cum a fixat d. ministru Goga.

Legea de organizare prin art. 30 vorbește de înființarea pe viitor a noilor parohii și aici precisează 200 de familii, cari înseamnă media de o mie de suflete, d. ministru Goga fixase un minimum de 300 suflete pentru parohiile deja existente. Or, se putea fixa și aici în deciziune, enunțându-se aplicarea legii la parohiile cari vor să dăinuiască, să se fixeze acast minimum. În art. 2 nu se fixează numărul credincioșilor. În art. 2 din deciziune se spune: *se vor revizui toate parohiile spre a li se aplica dispozițiunile art. 29 și 30*. Art. 30 spune că o parohie nouă pentru viitor nu poate să se înființeze decât cu 200 de familii la sate și 400 la orașe. Și spre acest scop d. ministru cere să se facă de către prea sfinții chiriahi, o statistică de numărul credincioșilor într'o lună și jumătate. „*În acest scop*”, continua art. 2 din deciziune, *prea sfinții chiriarhi vor fi rugați, să ne înainteze, în termen de cel mult o lună și jumătate, un tablou amănunțit de toate parohiile existente în eparhiile respective, arătându-se de cine sunt ocupate în prezent și anume dela ce dată. Se va arăta pentru fiecare parohie în parte numărul și numele tuturor familiilor ce o compun, iar la fiecare familie se va indica numărul sufletelor ce o compun.*

Tablourile cu numele familiilor din fiecare parohie și cu numărul respectiv de suflete vor fi verificate și certificate de autoritatea comunală.

De aici apare evident intențiunea d-lui ministru al cultelor de a revizui toate parohiile *existente*, aplicându-le art. 29 și 30 din statut. Deși nici unul nu poate fi aplicat, nereferindu-se la acestea.

Astăzi, toți chiriahi din țară au primit această deciziune, care s'a trimis tuturor episcopilor ortodocși și tuturor episcopilor celorlalte religii din țară. Nu zic că nu se poate face o statistică. Trebuie să se facă o statistică, dar o statistică a țării nu se poate face într'o lună și jumătate...

D. AUREL MUNTEANU: Dar statistica aceasta nu e așa greu de făcut, și apoi cred că fiecare episcopie o are gata în orice moment.

P. S. S. EPISCOPUL GHERLEI: D-le senator, să nu crezi că afară, în parohiile împrăștiate pe toți munții, se pot avea statistice atât de exacte la tot momentul.

D-lor senatori, nu este atât de ușor cum Vi-se pare. Apoi această invitație nici nu era oportun să se facă acum înaintea marilor sărbători ale Nașterii Domnului, care și El s'a născut cu prilejul unei atari conseripțiuni a sufletelor, înainte de aceasta cu 1926 ani. (Aplause).

Maica Domnului a alergat ca să se înscrie în conspectul general indicat de Imperiul

De-ale ortodoxiei

Credincioșii noștri puși la corvadă pentru o biserică ortodoxă.

Din Sanislău (jud. Satu-mare) ni-se trimit, din izvor absolut demn de credință, următoarele șire, cari nu au lipsă de comentariu:

Ortodocșii noștri își fac chiar de cap. Nu le ajunge, că unde numai li-se dă prilej ne fac cele mai nelichipuite nelindreptăți, dar acum mai nou cearcă să ne chiar robească, silindu-ne, cu ajutorul organelor administrative, să le prestăm servicii umilitoare cari ne scot sângele în față. Cunoscutele nedreptăți dela Cib, Poiana și din atâtea alte părți sunt parecă nimica față de ceace se petrece în părțile acestea, unde nici pui de ortodox nu era mai înainte.

Iată despre ce este vorba.

Zilele trecute a sosit dela prefectura din Zălau un ucaz în care se dispune, că **10 comune dela graniță, comune curat unite, sunt obligate** ca, din edificiile expropriate ale unui conte maghiar din Sanislău, să ducă — la distanță de 12—40 klm. — **cădrămisile necesare la edificarea unei biserici ortodoxe a coloniștilor din Livada Pișcoltului.** Și ucazul adaugă, că, intrucât oamenii nu se vor supune de bună voie acestei dispoziții, **vor fi scoși la lucru cu puterea jandarmeriei.**

Satele vizate, știind că ordinele prefecturii pot fi apelate la București, au cerut ministrului de interne să nu-i silească la această robotă, căreia i-a perit în părțile acestea și amintirea. Dar inzadar. Ucazul era dat și ucazul nu se discută. **Jandarmii au scos oamenii cu puterea și aceștia, vrând nevrând, au trebuit să se execute.** Dar au făcut-o blăstămând pe stăpânitorii nedrepti, cari se pare că se gândesc să învieze timpurile trecute de iobăgie umilitoare.

Dacă ar fi venit înșiși coloniști să ne ceară ajutorul, li-s'ar fi dat bucuros ca unor frați, cari vin aici să promoveze aspirațiile neamului, dar sila ce ni-s'a făcut pe nedreptul ne-a umplut de ură față de ei.

Ce dreptate! Mitropolitul Sibiului a oprit,

mai an, ca pe teritorul eparhiei sale să se poată face colecte pentru biserici unite, iar pe noi uniții ne silesc acum cu jandarmii să purtăm, pe drumuri grele și cu vaci slăbite de foame, material pentru biserici de-ale ortodoxiei.

Curat ca pe vremea robiei jidovești din Egipt!

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. *Ioan Todoran* paroh la Cetatea de baltă, iar pe pâr. *Vasile Câmpeanu* administrator parohial la Ceanul mare.

Noua situație a protopopilor. Gazetele anunță, că începând cu acest an, situația protopopilor din Ardeal s'a îmbunătățit în chip însemnat. În locul sumei cu adevărat ridicole ce primeau până acum pentru vizitațiile canonică, vor avea de acum înainte o diurnă lunară de 2000 lei, mai fiind ajutați și prin sistemizarea posturilor de secretari protopopești, a câte unui copist și om de serviciu. În felul acesta protopopii vor ieși din starea cu adevărat insuportabilă de birocrație, în care au fost, putându-se dedica apostolatului ce se așteaptă dela ei. — Știrea despre acest nou aranjament încă nu a sosit la Ordinariatele bisericii noastre, de aceea o dăm cu rezervă. Episcopiile ortodoxe o au însă, anunțând-o prin gazetele oficiale și fiindcă nu se poate ca lucrul să privească numai pe ortodocși, sperăm să ajungă în curând și la episcopiile noastre.

Locale. Dumineca viitoare, a lăsării de carne, va predica în catedrală pâr. *Dr. Victor Macaveiu*, canonic mitropolitan.

— Dumineca trecută s'a ținut, în cadrele despărțământului local al »Astrei«, *prima conferință a extensiunii universitare din Cluj.* Profesorul Augustin Maior ne-a vorbit atunci despre structura universului, arătând, într'o formă atrăgătoare, că după rezultatele de până acum ale științei universul este o imensă hypersferă, în care sistemul nostru solar n'are o estensiune mai mare decât a unui județ față de emisfera

globului terestru și că pentru încunjurarea ei am avea nevoie, sburând cu celeritatea de 300,000 km. pe secundă a luminei, de circa 700 milioane de ani. Celeritatea aceasta face ca orice altă mișcare să înceteze cu totul, așa că omul, care ar putea întreprinde această călătorie în jurul hypersferei universului, s'ar întoarce din ea și după milioane de ani în condițiile dela plecare. — Conferința a fost ascultată cu multă atențiune, fiind răsplătită la stârșit cu bogate aplauze.

— Azi, Sâmbătă, la orele 9 seara, se va ținea în sala de gimnastică a liceului de băieți *o serată dansantă* a reuniunii femeilor române. Impreună cu tombolă și alte surprize, ea va fi desigur o plăcută seară de distracție pentru toți invitații. — Prețul de intrare 40 lei de persoană, 80 de familie.

A murit Constantin Mille. Săptămâna trecută s'a stins în București, la vârstă de 67 ani, directorul ziarului »Lupta«, Const. Mille, un om care, lucrând timp de peste 40 ani pe terenul ziaristice, poate fi socotit cu tot dreptul un mort al gazetăriei române. El are însă acest drept nu numai pentru lupta îndelungată dusă pe acest teren, ci și pentru progresele deosebit de însemnate, pe cari le-a realizat în această materie. Primul linotyp, prima rotativă, el a introdus-o în țară și dacă ziarele »Adevărul« și »Dimineața«, al căror director a fost, au astăzi sub multe raporturi o situație de invidiat, ea se datorește în bună parte lui Constantin Mille. Om de convingeri socialiste, a fost toată vremea un neînfricat luptător al ideilor de stânga, ceace i-a creat nenumărați dușmani, cari nu i-au denegat însă niciodată respectul datorit omului de principii, consecvent până la moarte.

Delimitarea frontierei româno-maghiare. Din Oradea se anunță, că în 9 Februarie c. s'au încheiat lucrările comisiei mixte româno-maghiare pentru delimitarea frontierelor. Intre rezultatele mai însemnate ale acestor lucrări este și hotărîrea că România mai primește 2000 jughere pământ și comuna Nagyharsány din dreptul punctului Salonta mare. — Președintele delegației române în această comisie a fost d. Victor Hodor, inspector general administrativ în ministerul internelor.

roman în răsărit și cu această ocazie s'a născut Mântuitorul lumii. (Aplause).

D. M. NEGRUZZI: Și aceasta o considerați ca o fericire?

P. S. S. EPISCOPUL GHERLEI: Eu spun că nu a fost oportună invitarea acestei conscrieri. Pentruce? Cunoașteți d-voastre psihologia poporului din care cu toți am răsărit. Vă închipuiți d-voastre, d-lor senatori, câte interpretări se vor da acestei conscrieri, care întâmplător concade cu conscrierea, care s'a poruncit înainte de aceasta cu 1926 ani! Fantazia credincioșilor noștri se va sbate și mai ales dacă vor pătrunde acelea svonuri, cari nu sunt adevărate și nu pot să fie adevărate, că ar fi o intențiune oarecare să se provoace, dacă nu o îngrijorare și o temere, dar cel puțin o turburare oarecare a bisericii, când se face această conscriere.

D. ION M. MITILINEU, ministrul afacerilor străine: Aceasta nu este bine să o spuneți dela tribună, căci se va provoca o îngrijorare.

D. MIHAIL GROPȘIAN: O turburare.

P. S. S. EPISCOPUL GHERLEI: D-le ministru de externe și d-le Gropșian, n'am fost bine înțeles. Nu este vorba de turburare în înțelesul de tumult și nu de această turburare am grăit, o mică turburare a sufletelor, a păcii lor, acum în preajma marelui sărbători a păcii. **Se întreabă fiecare ce se face, pentruce se face, cum se face; pătrund aceste svonuri că pa-**

rohiite cari n'au 1000 de suflete se vor desființa, că parohiile cari n'au 200 de familii nu vor putea primi preot dupăce preotul lor va muri, și vedeți că este o îngrijorare, este o temere în aprobări. (Aplause).

D. ION N. IORGULESCU: Nu știu dacă aveți cunoștință că în România sunt foarte multe filiale cu un număr de peste 200 familii, cari n'au preot din lipsă de fonduri și care așteaptă de atâția ani să li-se dea preot și să se înființeze parohie, și între a nu face parohie acolo unde nu sunt 200 de familii, ce trebuie ales, pentru a nu distruge echitatea?

P. S. S. EPISCOPUL GHERLEI: Peste această chestiune am trecut și nu vreau să mai revin, ca să nu mai lungesc discuțiunea în mod inutil. (Intreruperi).

VOCI: Să auzim!

P. S. S. EPISCOPUL GHERLEI: D-lor senatori, eu m'am întrebat, *care a fost motiul, care a fost motiul pentru care d. ministru a venit cu această deciziune.* D. ministru a spus că aplică legea organizării bisericii ortodoxe în primul rând și a celorlalte biserici în ceace privește înființarea de noi parohii. De ce dacă este extinsă legea la parohiile deja existente, pentrucă legea în art. 30 nu vorbește nici un cuvânt, cu nici un chip nu se poate interpreta relativ la parohiile existente? (Aplause).

Deciziunea aceasta așa dar și pentru biserica ortodoxă este o extindere a legii și în

asa măsură este o extindere, încât eu sunt convins că nu poate face față legii, și totdeodată este extindere și pentru celelalte biserici. Va să zică o extindere, extensio legis și nu interpretare a legii și pentru biserica ortodoxă și pentru celelalte biserici.

D-lor senatori, vreau să scurtez această cuvântare, pentrucă intențiunea mi-a fost numai să-mi împlinesc o datorie de răspundere a slujbei pe care o port și să dau o lămurire asupra punctului nostru de vedere în această chestiune. Dacă d. ministru prin deciziunea sa aplica numai prevederile legii, respectiv ale statutului, în ce privește parohiile *nou* ce sunt a se înființa în viitor și față de celelalte biserici din țară, eu n'aș fi avut nici un cuvânt de spus. (Aprobări). În ceace privește înființarea parohiilor *existente* pentru viitor, nu era decât un lucru foarte simplu pentru d. ministru.

La intervențiunea noastră, a episcopilor români, să fi eliminat articolul 2, referitor la revizuire, și să-l fi înlocuit cu un articol așa cum este în deciziunea d-lui Goga din 1921, să fi fixat adică numărul minim sub care nu pot să înființeze mai departe parohiile existente, fie acel minim de 300 suflete, fie un altul.

RECLAMA

este sufletul comerțului

O rugare. Apropiindu-se termenul de apariție a numărului 2 al revistei de predici „Cuvântul Adevărului” dela mănăstirea Bicsadului, care nu se va mai trimite decât abonților, preoții cari doresc să o aibă sunt rugați să nu uite a-și arăta, cât mai fără întârziere, această dorință, fiindcă din numărul al doilea nu se va mai tipări decât numărul de exemplare cerute. — De asemenea rugăm pe ceie nu doresc să aibă revista să ne inapoieze numărul prim, fiindcă ni-se cere din alte părți și nu-l mai avem. — *Administrația „Cuvântul Adevărului”.*

Telefonul „Unirii”.

P. Mănăstirea Bicsadului. Săptămâna trecută s'a ajuns în sfârșit la înregistrarea societății „sf. Unire”, așa că lucrările ei pot începe acum nostanjenit. Sperăm deci să o vedem în curând la lucru.

Dr. B. Cluj. Deși am mai lămurit-o de repețe ori, vă comunicăm că singurul temei al invinuirii deosebit de „grave” ce ni-se aduce cu toate ocaziile este, că Ordinariatele eparhiale admit ca „Unirea” să poată fi plătită și din cassa bisericii. Dar lucrul acesta se admite — cum foarte bine o știu toți „Toaderii” Clujului — atât la noi cât și aiurea, la fel pentru orice lucrare de cuprins religios, care poate să promoveze interesele bisericii. Că apoi cel ce o abonează, e dator să o și plătească, e numai firesc și dacă nouă nu ne stau la spate fondurile guvernului și bugetele comunelor — cum a fost și e cazul cu toate organele mai mult ori mai puțin oficiale ale stăpânirii — nime nu poate să ne ia în nume de rău, că ne trudim să ne și încasăm abonamentele pentru care muncim. Și dacă totuși avem restanțe de zeci de mil, este o dovadă absolut grăitoare că nu prea avem favorul de a ni-se scoate restanțele pe „cale oficială”. — Cât privește apoi atitudinile „fariseului politic”, n'ar strica să li-se șoptească celorce țin să și asume rolul simpatic de „vameși”, că pe vreme Dni Hristos nu aceștia, ci Fariseii erau mai aproape de oala cu carne a puterii.

Ch. Amaț. La cererea adresată P. Ven. Consistor din Blaj sunt a se alătura următoarele documente: Extras de botez, certificat școlar, și atestat de moralitate. Terminul este 10 Martie, iar primiriile se vor face în 13 și 14 Martie. Asupra costului întreținerii, care cade în sarcina fiecăruia, nu putem să vă orientăm.

C. Galați. Am primit 500 Lei. Abonamentul s'a regulat până la 31 XII 1927 și a mai rămas 120 Lei, care sumă s'a contat în abonamentul anului viitor.

Oficiul parohial. Maieru. Din suma trimisă, 270 Lei am transpus ziarului „U. P.”. Abonamentul la ziarul nostru e achitat până la 31 XII 1926.

D. Gherla. Pentru complectarea abonamentului pe anul curent, rugăm să ne mai trimiteți 20 Lei.

M. Ragla. Confirmăm primirea sumei de Lei 300. Până la 31 XII 1926 mai restăți cu 30 Lei.

Dr. P. Aiud. Am primit abonamentul pe anul curent. Vă mulțămim pentru suprasolvire.

Parohia gr. cat. Ougir. Vă avizăm, că am primit abonamentul pe anul trecut.

Oficiul parohial. Vetis. Am primit 180 Lei în abonamentul anului trecut.

Oficiul parohial. Tăurea. Am primit 600 Lei. Achitat până la 31 XII 1926.

Oficiul parohial. Bărbănteni de sus. Chităm primirea sumei de Lei 200.

Oficiul parohial. Supurul de jos. Chităm primirea sumei de Lei 180.

N. Aiud. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

N. Chirileu. Am primit abonamentul pe anul 1925 și 1926.

G. Boroză. Am primit suma trimisă. Adresa s'a corectat.

G. Ghimeș-făget. Confirmăm primirea sumei trimise.

Administratura apostolică. Siret. Am primit 200 Lei.

R. Densuș. Am primit 180 Lei. Gazeta se trimite regulat.

S. Agrieș. Am primit abonamentul pe anul trecut.

T. Cetan. Am primit 180 Lei.

CULTIVATORII DE VII

și toți cei cari
doresc să-și facă
vie, să ceară cu
toată încrederea
altoi dela

FUNDAȚIUNEA LADAY

din Petrisat, lângă Blaj.

(245) 5-6

Preoții!

Invățători!

Comandați LA LIBRARIA ANCA CLUJ „Cărarea Fericirii”

Carte de rugăciuni de preotul G. MĂNZAT. Conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de P. S. dl episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1925.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.
> > pânză fină cu cruce aurită 140 >
> > piele lux, pe hârtie velină 280 >
> > > > șcl. pentru dame 350 >

Nou!

Nou!

„Domnului să ne închinăm”

Carte de rugăciuni pentru elevi în leg. tare lei 25.

Predici la morți 60 Lei

Predici p. postul mare

50.— Lei

Teatre populare 15-30 Lei.

școlare 15-30 Lei.

Monoloage și dialoge

10-15 Lei.

Album de modele românești (250 motive) 100 Lei.

Porto recomandat costă 15-30 Lei.

Mare depozit de clopote

dela 25 kg. în sus. Ornate bisericești. Odăjdii. Prapori etc.

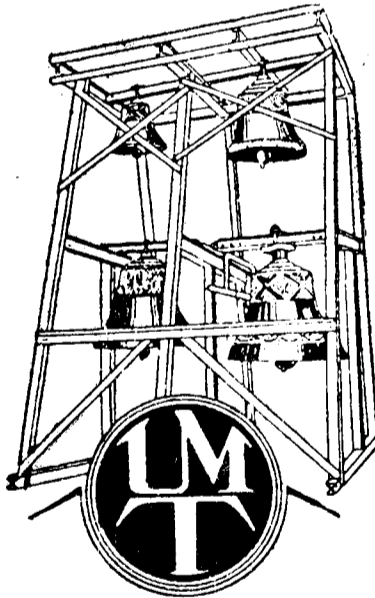
CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 2-20

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

Timișoara, IV. Str. A. Mureșanu 3.

Telefon 23-42.

(1) 1-3

CLOPOTE

din material de prima calitate, scaune de fer, armonie și acord perfect.

Rugăm, cereți oferte și informațiuni detaliate gratuit.

„Unirea”

nu-i iertat să lipsească de
pe masa nici unui bun
o o o creștin. o o o

Atențiune

Fabrică românească de clopote
din cel mai bun material

Turnătorie de fier și metal

32-1 (120)

Primește orice comande pentru turnat după model sau după obiecte, piese de motoare, mori, mașini etc. până la 2000 kgr. greutate bucată.

Cumpără tuciu vechi și aramă
veche în orice cantitate.

VASILE HOZA

SIBIU Str. Lungă 34.

Turnătorie de clopote și metal.

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 25-52

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslăvacia ca: Zefire, Delenuri, Satinuri, Bașmale etc., precum și odăjdii bisericești: Vestminte și Prapori din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va com-
vînge de prețurile mele. □

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

(97) 3-52

